

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy órára 1 frt — kr.

Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében. Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr. Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr. Nyiltéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatiak.

A belgrádi mozgalmak.

Natalia szerb exkirálynét tegnap hajnalban magyar területre szállították. A mi hétfőn Belgrád főváros lakosságának ellenállása által megakadályoztatott: a szkupstina ismeretes határozatának végrehajtása, tegnap végre mégis sikerült. A radikális kormány, mely megengedte, hogy az uralkodó, habár kiskorú király édes anyja ellen a törvényhozás ily megalázó határozatot hozzon, a határozatot immár végleg végrehajtotta. Tette ezt oly otrombán, oly brutális módon, mely örökre lemoshatlan szégyenfoltot vet reá. Nagyon érthető, hogy eljárása csaknem forradalmat idézett elő a fővárosban s a lakosságot fegyveres ellenállásra ragadta. Valóban ritkán történt még egy király anyjával olyan eset, minő hétfőn a szerb fővárosban lejátszódott.

Hétfőn határozta el magát a Pasic-kormány, hogy a szkupstina határozatának megfelelően eltávolítja Szerbiából Natalia exkirálynét, vagyis mint hivatalosan nevezik: a király anyját. Elhatározásának végrehajtását azonban egyrészt oly brutálisan, másrészt oly ügyefogyottan készítette elő, hogy nagyon érthetővé válik az a felháborodás, melyet az ország ez ügyetlen alkalmazása a lakosságban kellett. Az egész nép, első sorban a tanulóifjúság, a női méltóságában mélyen megsértett Natalia köré sorakozott. Diadalmenetben vitték vissza a királyi hölgyet lakására, s Natalia, ki hétfőn dél-

utánig politikailag még meglehetősen lejárt asszony volt, ma a legnépszerűbb nő egész Szerbiában, s az fog maradni, noha végre tegnap reggel magyar területre szállították. Ezt, valamint a zendülést, mely számos áldozatot igényelt, a szerb radikális párt idézte elő, mely kormányképtelenségét az egész szerb nép s Európa előtt a legszembetűnőbben bizonyította.

Erről tanuskodik minden rendszabálya, minden cselekedete, melyet Natalia eltávolítása ügyében tett. Eljárása elejétől végig az oktalanságok, lelkellenségek és brutalitások hosszú láncolata, mely nem vezethet másra, mint kudarczra, mint a kormány-tekintély teljes aláadására. Az egész belgrádi lakosság ma szidja-átkozza ugyanazt a Pasicot, ki még nemrég a nép bálványa, Belgrád kedvelt főpolgármestere volt. És a nép kegye nem ok nélkül fordul el tőle. A mit tett, vagy legalább az, mi a kormány nevében hétfőn Belgrádban történt, az csakugyan fölidézheti ellene a megbotránkozást; az gyűlöletet és megvetést kelthet iránta minden tisztességes emberben. Összes intézkedései tudatlanságot és könnyelműséget árulnak el. Még a rendőri és katonai erő is oly csekély volt, mely a házi tüzhely elleni merényletre használtatott, hogy szégyenszemre meg kellett hátrálnia. A szerb katonaságnak, mely a főváros népe ellen kivonult, hétfőn csaknem olyan dicstelen szerep jutott, mint a bolgár háboruban. Oly csekély számmal rendelték ki, oly

ügyetlenül vezették, hogy meg kellett hátrálnia a tömeg előtt, mely óráhosszat ura maradt a helyzetnek, noha a katonaság ismételve tüzet adott s sok ártatlan ember életét kioltotta. Véres volt a hétfői nap; a tömeg több ízben megszalasztotta nemcsak a rendőrséget s a gyalogkatonaságot, hanem a szerb gárdát, az elitecsapatot is. Csak az éj folyamán sikerült a kifáradt tömeget szétszórni s a rendet úgy a hogy helyreállítani.

Csak ezután, csak tegnap hajnalban nyomult a rendőrség másodízben Natalia lakására; ekkor valóban elszállította Belgrádból, de nem oly módon, mint hétfőn tervezte. Nem gőzhajón, hanem vasútra vitte s magyar területre szállította a királyi hölgyet. De minden jel azt mutatja, hogy ezzel az ügy még elintézve nincs. Belgrádban óriási az izgatottság; a nép elkecseregése folyton zajosan nyilvánul, a hadügyminiszter újra beadta lemondását s minden jel azt mutatja, hogy a radikális kormányzat ellen hatalmas reakció ébredt föl a szerb népben. Egy pár egyén bukása nélkül a mostani válság, mely oly könnyelműen idéztetett föl, aligha fog véget érni.

BELFÖLD.

A kivándorlás. Sárosvármegyében ez év folyamán 2105 Amerikába szóló utlevelet állítottak ki. Tehát csupán ezen egy megyéből az év öt hónapjában két ezernél többen vándoroltak ki.

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Rajecz-Teplicz.

(A magyar Gastein.)

A fürdő-ideny közeledtével ismertetni szándékozunk a nevezetesebb hazai fürdőket. Ismertetéseink sorozatát a rajecz-tepliczi fürdő ismertetésével kezdjük meg, melynek legközelebbi vasúti állomása a trencsénmegyei Zsolna, a világforgalomnak egyik fontos és a szélrózsa minden irányából gyorsvonaton elérhető gyűpontja. Innen Rajecz-fürdő — kitűnő országúton haladva — egy óra alatt érhető el. Az utazás a legkellemesebben telik el, mint-hogy a természet bájos szépsége a szemnek folyton felelt érdekes és kellemes látványt nyújt, a lejtő nélküli ut tőszomszédságában kinyúló patak egyik oldalán elvonuló szikla-csoportok legkülönfélébb mészkőalakzataiban, a másik oldalon pedig a rajeczi alpesek oldalait borító fenyvesek sötét örökzöldjében.

Rajecz-fürdő 420 méternyi magasságban fekszik a tenger színe felett, északfelé egy

egészen zárt hegylánc által van védve, miután közvetlenül annak tövében fekszik; éghajlata — alpesek alatti fekvése daczára — igen enyhe, levegője ózondus, az egész vidék tődvész-mentes és portalan; mindezeknél fogva az éghajlati gyógyfürdő minden előnyével rendelkezik, sőt száraz tele miatt téli tartózkodásra is ajánlható.

A forrás vegyelemzése. (Zsigmond Vilmos véleménye, illetőleg Dr. Telbisz Benedek kísérletei nyomán) Rajecz-fürdő meleg forrásai eocaen-márgarétegekből erednek, hőmérsékük 28° R.

A két forrás: a Gizella- és Valeria-forrás a két nagy és négy kisebb tükörfürdőt, valamint a kádfürdőket látja el. A víz kristálytisztá, átlátszó, szag- és izlésnélküli, a violaszínű lakmuspapírost gyengén vörösre festi. A Gizella-forrás vizének fajsúlya a külső (mérési) levegőnek 11.5° R-nyi hőmérséke mellett 1.00055, a Valeria-forrása 1.00075.

E helyen a gasteini, wildbadi, pfäfersi és rajecz-fürdői források összehasonlítását tüntetjük fel, mely szerint ezek a többi említettek vegyi tartalom tekintetében felülmúlják:

Főalkatrészek	Gastein	Pfäfers	Wildbad	Rajecz-fürdő forrásai	
	100 rész vízben			Valeria	Gizella
Calcium . .	0.0195	0.1111	0.0997	0.1835	
Magnesium .	0.0117	0.0390	0.0160	0.2024	
Vas-Oxyd . .	0.0005	0.0007	0.0007	0.0149	
Aluminium .	0.0007	0.0020	0.0020	0.0041	
Szilárd alkatrészek összege	0.3399	0.2991	0.5677	0.5397	

Szabad és félig kötött szén-sav 0.2824.

Ugyanaz térfogatilag 142.61 kbcm.

Gyógyjavallatok és gyógy módok. A rajecz-fürdői források fent kimutatott alkatrészei folytán azok a következő betegségeknél kitűnő gyógyhatásúak:

- a) a nyákhártyák, nevezetesen a gége és a nemi szervek hurutos bántalmainál;
- b) bőrbetegségek közül: prorigo, phthiasis, kosz, nedves kútegek és görvélyes bőrdaganatok ellen;
- c) az idegrendszer betegségei közül: bénulások esetében; végül
- d) traumaticus és csúzos izzadmányok esetében.

Ez égvényes-földes ásványforrások élet-tani hatása hőfokuk és konyhasó-tartalmukná

Kegyvesztett főispán. Zsilinszky Mihály békésmegyei főispán alásától legközelebb megválik s helyébe Reiszig Ede vasmegeyi alispánt fogják kinevezni. Zsilinszky állása a Békésmegyében felmerült zavargások és sikasztások miatt vált tarthatatlanná. Különben Zsilinszky ezek nélkül sem tarthatta volna tovább állását, mert az új közigazgatási törvény a főispánságnál megkívánja a kvalifikációt és Zsilinszky tudvalevőleg nem jogász, hanem tanár.

Országos tornaverseny. A magyar tanuló ifjak első országos tornaversenye pünköst második napján tartott meg a fővárosban. A versenyben több ezer tanuló vett részt. Nyolezvanöt tanintézet ifjúsága mutatta be a tornaszatban való jártasságát. A legnagyobb díjat (egy 300 frt értékű ezüst-bilikom) Matavovszky Ernő, a budapesti ref. gimnázium növendéke nyerte.

Az államosítás ellen. Torda-Aranyosmegye közgyűlése ellene nyilatkozott a közigazgatás államosításának. Felemítésre méltó, hogy a gyűlésen jelen volt Miksa Elek és Pap Samu kormánypárti képviselők is az önkormányzat híveinek vallották magukat.

Madarászok kongresszusa. Az ornithológiai kongresszus pünköst első napján kezdődött meg Budapesten. Bel- és külföldről 60 tudományos intézet s társulat van képviselve. köztük 3 Amerikából.

Vidéki nyomdászok kongresszusa. A vidéki nyomdászok kongresszusát, 70 tekintélyes vidéki nyomda részvételével, hétfőn tartották meg Szegeden a Tisza-szálló disztermében. A kongresszus elhatározta, hogy feliratot intéz a kormányhoz az állami nyomtatványok készítésének vidéki nyomdak közt való felosztása iránt.

KÜLFÖLD.

Páris népessége. A franciaországi népszámlálás eredményét a napokban hozzák nyilvánosságra. Annyit már kiszámítottak, hogy Páris lakosainak száma 2.422.969. Öt évvel ezelőtt 2.260.945 lélek lakott Párisban s így a szaporodás öt esztendő alatt 162.024. — Lyonban a lakosok száma 430.000, Marseilleben 400.000.

A cseh akadémia Károly Lajos főherceg, az akadémia protektora, f. hó 18-án nyitotta meg cseh nyelvű beszéddel. A főherceg ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy az akadémia komolyan fogja fejleszteni a tudományokat és a cseh nyelvű irodalmat és ezzel megfelel ő felsége intenczióinak. A jelen voltak nagy lelkesedéssel fogadták a főherceg buzdító beszédét.

logva kétféle. Magas hőfokuk a bőrtvékenységet fokozza, a vérkeringést elősegíti, az összszervezet felépülését siettetik és az idegeket felélesztik, sójuk által pedig mind a külső bőrre, mind pedig a nyálkahártyára üdítőleg és megnyugtatólag hatnak.

Belső használatra veselőbök és huykővek orvoslására ajánlható. legutóbbi időben idült gyomorhurutnál és gyomorégetésnél ugy a székelés kétirányú idült bajánál, belső használattal párosult fürdés mellett meglepő eredmények értek el.

Gyógymódokul szolgálnak: a tükör- és kádfürdőkbeni fürdésen kívül az ivó-gyógymód ugy saját, valamint minden egyéb ásványvizek használása mellett, kitünő és a mellett olcsó tej és juhsavó, végül jól berendezett massage-intézet is rendelkezésre áll a fürdőközönségnek. A hidegvíz-gyógymód is alkalmaztatik az ehhez értő fürdő-orvos által; végül a hegyoldalok árnyékos erdeiben szelíd emelkedésekben készült utak az Oertel tanár gyalogló gyógymódjának gyakorlását is lehetségesítik.

Szoba árak. A vállalat saját lakházaiban az egyes szobák heti ára a jul. hó 1-től 15-ig tartó időszakban 4 és 10 frt közt

Hirsch báró, a dúsgazdag bankár, három millió font sterlinget adományozott azon célra, hogy az oroszországi zsidók Argentinába kitelepíttessenek.

Forradalom Belgrádban. A szerb kormány pünköst második napján vegre akarta akarta hajtani Natália ellenében a kiutasítási rendeletet. Midőn azonban az exkirálynét — erős zsandár-fedezett mellett — hajóra akarták szállítani: a belgrádi nép és a szerb tanulók kifogták a kocsiból a lovakat s visszavitték Natáliát palotájába. A katonaság szét akarta oszlatni a tüntető néptömeget, de az mindaddig nem tágitott, míg a katonaság sortűzet nem adott. A helyzet igen válságos s a belgrádi forradalom az egész országot lángba boríthatja.

Sándor király anyját tegnap reggel erős katonai fedezet mellett a pályaudvarra kísérték, honnan a gyorsvonattal Zimonyba utazott. Hétfőn este 9 és 10 óra között a gyalogság helyreállította a rendet az utcán és szétoszlatta a tömeget, a nélkül, hogy fegyverét használta volna. Éjjel felé helyre volt állítva a rend. A lakosságban általános az elkeseredés a kormány, a regenség, Milán király és a hadügyminiszter ellen. A hétfői utcai zavargások alkalmával a közellevő épületek összes ablakait bezárták. További zavargásoktól is tartanak.

Hajduvármegye és az államosítás.

Debreczen, május 20.

II.

(K. B.) Az alispánok hajdan nemcsak a nép atyjai, hanem egyuttal a vármegyei önkormányzat legbátrabb védelmezői voltak, ezért övezte a nevüket népszerűség, míg a főispánokat az ördög se szerette soha. Ma már azonban az alispánok legnagyobb része beadta a derekát, nem a vármegye első tisztviselői többé, hanem a miniszteri és főispáni akarat engedelmessé végrehajtói és szószólói. Akadt ugyan ma is egy néhány alispán, kik felemelték szavukat az önkormányzat mellett, de viszont olyan alispánok is akadtak, kik maguk kezdeményezték azon mozgalmat, hogy vármegyéjük az államosítás mellett irjon föl.

Nem állítjuk, hogy Rásó Gyula, Hajduvármegye alispánja, ez utóbbi alispánok közé tartozik. De viszont azt se mondhatjuk róla, hogy kötelességéhez és elfoglalt állásához hi-

ven védelmére kelt volna az életgyökereiben megtámadott, s gyalázatos kortes czélzattól lerombolni tervezett önkormányzatnak.

Kinos helyzetben volt az alispán az egész közigazgatási vita alatt. Álláspontját megokolni nem tudta. Mert azon érvelése, hogy a közigazgatási javaslat a bizottsági tárgyalások során annyira megjavított, hogy ma már elfogadható: csak azokra lehetett meggyőző hatással, kik a javaslatot nem ismerik, s a bizottsági tárgyalások lefolyását nem olvasták. Ellenben mi, kik hónapok óta folytatjuk a hírlapi küzdelmet azon merénylet ellen, mely a közszabadság rovására a központi kormány hatalmát az abszurdumig akarja kiterjeszteni, a kik figyelemmel kísértük e javaslat tárgyalásának legkisebb mozzanatát is, az alispán ur érvelése által meggyőzve nem lettünk, mert nagyon jól tudjuk, hogy azon a szörnyszülött javaslaton alig történt valami lényeges javítás, de nem is történhetett, mert nincs olyan csoda-doktor, vagy kuruzsló bába, a ki az alapjában rossz dolgot képes lenne kireparálni.

Carthaginem delendam esse censeo. Az egész javaslatot tűzbe kell dobni: az lesz rajta az alapos javítás!

Fentebb említettük, hogy Hajduvármegye alispánjának kötelessége lett volna az önkormányzat védelmére kelni. Ha nem követhette is a pestvármegyei vagy biharmegyei alispánok példáját, kik maguk emelték föl az önkormányzat védelmére a vármegyéknek régi, dicsőséges lobogóját, ha helyzeténél fogva nem állhatott is a küzdelem élére, midőn a vezetése alatt álló törvényhatóság önkormányzati jogairól volt szó, de ott kellett volna lennie a küzdelem közt, még pedig nemcsak azért, mert Hajduvármegye alispánja — tudunkkal — megyei szabályrendelet kötelezi a megye autonomicus jogainak védelmezésére, hanem azért is, mert az 1890-ik évi őszi közgyűlésen, midőn Zemplénvármegye hazafias átirata tárgyalatott, annak napirendről levételére adott szavazata megokolása közben szó szerint azt mondta az alispán (Lásd a »Debreczen« 1890-ik évi 194-ik számát) hogy ha a betervezett kormányjavaslat nem az életfogytiglani választást, hanem a kinevezési rend-

mozog; vannak ezenfelül fenyűzőbben berendezett lakhelyiségek, melyek ára 12—20 frt. Ezen heti árak június havában, valamint aug. hava 15-től szeptember 15-ig 30%-kal, az év többi részében 50%-kal kisebbek. A szobák napi árai árjegyzékbe foglalva és a heti árakkal 20%-kal nagyobbak.

Ezen szobáarak egy ágygyal ellátott szobákért számíttatnak, minden további ágy után napi 30 kr. fizetendő. A Stefánia villában egy külön ágy csak 20 krba kerül. Ezen árakban az ágyneműért járó is foglaltatik, mely az esetben is fizetetik, ha az igénybe nem vétetett.

Kivánatra két és több szobából álló családi lakások bocsájtatnak a vendégek rendelkezésére, melyeknek ára külön egyezkedés után állapíttatik meg.

A magánházakban kapható szobák ára szinte igen mérsékelt.

Kiszolgálás. Szobatakarításért egy ágy után napi 5 kr. fizetendő. Ruha- és cipőtisztítás egy személy után naponként 5 krba kerül.

Ezeken kívül követelt egyéb szolgáltatásokért a személyzet külön díjazásban részesítendő. A szobatakarításért akkor is fizetendő, ha a vendégeknek saját szolgálkai vannak.

Orvosi jutalomdíj. A fürdő-orvos, ki a fürdő egészségügyi ügyét vezeti, jutalomdíjban részesül, mely a vendégek belátására bizatik; szegények ingyen tanácskozhatnak az orvossal. A fürdővendégek kéretnek, miszerint saját érdeküknek fogva, a gyógymódok használata előtt, az orvos tanácsát igénybe vegyék, annyival is inkább, mivel ez orvosi utasítás nélkül ártalmas lehet. Ezen első orvosi tanácskozás ingyenes.

Gyógy- és zenedíj. Ezen díj három osztályú, de szabad választás szerint fizetetik és pedig: I. oszt. 5 frt, II. oszt. 3 frt, III. oszt. 1 frt. Minden további családtag 50 krt fizet. Gyermekekért, ugy minden szolgaszemély után csak 30 kr. jár. Ezt csak azon vendégek fizetik, kik 4 napnál tovább tartózkodnak helyben. Ugyanez június havában és aug. 15-től szeptember 15-ig csak felében, az év többi részében egyáltalában nem szedetik be.

Fürdő-árak. Külön medenczefürdő (legfeljebb 6 személy számára) reggeli 4 $\frac{1}{2}$ ó. 9 óráig az első személyért 80 kr., 9 órán túl 60 kr., minden további személy az időre való különbség nélkül 20 kr.; egy kádfürdő 50 kr., I. osztályú tükörfürdő reggeli 4 $\frac{1}{2}$ —9 óráig 40 kr., azontul 30 kr. II. osztályú tükörfürdő 10

szert kívánna életbe léptetni, ő is azok közt lesz, kik állást foglalnak az ellen.

Igen, világosan emlékszünk rá, hogy az említett közgyűlésen az alispán ur kijelentette, hogy a jelenlegi választási rendszert nem tartja ugyan czélszerűnek, de a kinevezési rendszert meg éppen ellenzi, — hanem a tisztviselők függetlenségét úgy látna biztosítva, ha azok életfogytiglan választatnának.

Nos, a kormány javaslatában szó sincs a választási rendszer fentartásáról, vagy annak reformjáról, hanem a merev kinevezési rendszert akarja behozni minden állásra, annyira meg, hogy még a falusi bakterek is kinevezés alá esnek ez után. Az alispán ur mégis elfogadhatónak tartja ma a javaslatot!

A nélkül, hogy valakinek rossz akarói lennének, igen örülnék rajta, ha a kinevezési rendszer behozatala esetén az alispán urat kineveznék — Árvármegye alispánjává. Ott aztán elmélkedhetnék a felett, hogy mily dicső dolog az a kinevezés, s bizonyára bünbánólag verné a mellét, midőn büszke hajduk helyett boeskoros tót zatyfiakat kellene kormányoznia!

Hajdúvármegye közgyűlése 60 szavazattal 37 ellenében fogadta el az állandó választmány határozati javaslatát. A tiszti-karral együtt a körülbelül 260-at tevő bizottsági tagok közül csupán 97-en jelentek meg, tehát az egésznek 1/3-ada: ilyen indolencia mellett történhetik meg aztán az, hogy a teljesen függetlenségi érzelmű Hajdúvármegye közgyűlésein nem egyszer olyan határozatok hozatnak, minőket a legpecosovicsabb hirben álló vármegyék is szégyelnének hozni. Ez az indolencia az oka annak, hogy Hajdúvármegye közgyűlésein a legtöbb kérdés a kormánypárt kedve szerint oldatik meg, pedig hogy a polgárság nagy többsége pártunkhoz tartozik, annak bizonyítéka az, hogy a vármegyének minden orsz. gyűl. képviselője függetlenségi és 48-as párti.

Régebben, ha a vármegyék önkormányzatáról lett volna szó, tömegesen siettek volna a bizottsági tagok annak védelmére, — míg most e kérdés csak egy harmad részüket érdekelte, így született meg a kitérő határozat.

Hát érdemes-e aztán olyan jogok föntartásáért küzdeni, melyeket gyakorolni nem akarunk?

H.-Nánásról is — honnan 40 bizottsági tag van — alig volt jelen a közgyűlésen 3—4. Pedig H.-Nánás, ugyszólván, teljesen függetlenségi és 48-as párti. 800—1000 választója közül a kormánypárt a legnagyobb erőfeszítések közt is alig tud 30—35 szavazatot összeszedni; ha tehát a függetlenségi és 48-as párt ilyen erős várából sem sietnek a bizottsági tagok az önkormányzat védelmére: akkor mit várjunk a tisztviselőktől és a virilisek legnagyobb részétől, kiknek a legnagyobb örömeik abban telik, ha a főispáni óhajnak eleget tehetnek?!

A választott megyei bizottsági tagok vannak hivatva első sorban arra, hogy a vármegye kormányzását ellenőrizzék, s az autonómicus szellemet folyton ébren tartsák. A ki tehát megyei bizottsági tagságot vállal, annak nem elég csak a [czimet viselni, de kötelessége a választókat képviselni is.

Azon orsz. gyűl. képviselő, ki a képviselőház tanácskozáisaiban részt nem vesz, kétszeresen felelős minden olyan törvényért, mely az országnak kárára válik. Éppen ilyen felelősség háramlik azon megyei bizottsági tagokra, kik a megyei közgyűlések látogatását elhanyagolják, s megengedik, hogy a vármegye ügyeit ne az önkormányzat szelleme, hanem az abszolutisztikus irányzat vezérelje!

A hivatalos Hajdúvármegye nem mert akcióba lépni az önkormányzat mellett. De a városok és községek, mint H.-Böszörmény, H.-Nánás, H.-Szoboszló, H.-Hadház, Földes és más községek az államosítás ellen már is fölirtak; a többiek sem fognak elmaradni. Hogy esik tehát az meg, hogy a megye, a melynek pedig az elsorolt városok és községek teszik nagyobb felét, mégis megretirál a felírás elől?

Ugy, hogy a bizottsági tagok nagy részének indolenciáját ügyesen kihasználja a kormánypárt s a hivatalos és virilis szavazatok segítségével győzedelmeskedik a meglepett ellenzék felett!

A közigazgatás államosítása kérdésében is a határozati javaslatot elfogadó szavazatok java részét a tisztikar szavazata adta (kik kö-

zül csak ketten szavaztak nemmel), azután a nagy számban jelen volt községi jegyzők és előljárók, továbbá a virilis zsidók szavazata — szóval a hivatalos és félhivatalos szavazatok összesítése szerezte meg annak a határozati javaslatnak a többséget, mely elfogadott javaslat egyáltalában nem képviseli Hajdúvármegye lakóinak érzelmét, hiszen ezek az államosítás ellen irtak föl.

Az erdélyi vármegyék egymás után kelnek föl az önkormányzat védelmére. A magyar vármegyék pedig (mint Szatmár és Hajdu) az államosítás behozatalát óhajtják. Hát éppen a magyar faj e hazában az, mely dokumentálni akarja magáról azt, hogy ő az önkormányzatra éretlen??!

Ujdonságok.

* **Papp Elek** orsz. gyűl. képviselő a pünkössti ünnepeket választói körében töltött s Kabán, Tetétlenen és Földesen nagy hatású beszédet tartott a közigazgatás államosítása ellen. A mily lelkesedéssel fogadták a választók e beszédet, ép oly szigorúan ítélték el a megyebizottsági tagok eljárását, kik nem mertek az önkormányzat mellett sorompóba lépni.

* **A középiskolák túltömöttsége ellen.** Gr. Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszter figyelme némely középiskolák túltömöttsége felé fordult s mint a »Nemzet« írja, már rendelkezett is a baj orvoslása czéljából. Igen sok középiskolánk van ugyanis, a melyben a törvény és a tantervi utasításokban megszabott hatvan növendéken felül vannak tanulók egy osztályban összezsúfolva, a mi nemcsak közegészségügyi szempontból veszedelmes, hanem a tanítás sikerét is kockáztatja. Ezért intézkedett Csáky gróf, hogy több középiskolánál a tanulók fölvetelét megszorítsák, a miért is különösen vidéki szülők jó eleve iparkodjanak tájékozást szerezni az iránt, hogy az intézetben, a hova gyermekeiket beiratni akarják, találhat-e fiuk fölvetelt?

* **Kisdudóvónók és dajkák képzése.** A kultuszminiszteriumban e hó 13-án és 15-én Berzeviczy Albert államtitkár elnöke alatt értekezletet tartottak, melyen a kisdudóvónói törvény végrehajtása körüli első teendőkről tanácskoztak, t. i. gondoskodás a kisdudóvónók és dajkák képzéséről, a kiket a fennálló intézetek eddigelé csak igen korlátolt számban szolgáltathattak. Az első szükséglet kielégítése végett rendkívüli intézkedések hozatnak javaslatba, ezenkívül néhány óvóképző felállítását mutatkozik kívánatosnak.

kr., zuhanyfürdő 35 kr., fürdőruha 10 kr., csupán lepedő 5 kr.

12 éven alóli gyermekek a fürdőáruk felét fizetik, kivéve a kádfürdő, a zuhanyfürdő és a külön medenczefürdő első személye után fizetendő árakat.

Élelmezés. Három vendéglő van hivatalva élelmezés dolgában a vendégek kielégítésére. (Az egyik orthodox izraeliták részére.)

Jó, izletes és szükség szerint a gyógmódnak megfelelő ételek, hasonlóképen kitűnő italok mérsékelt, hatóságilag megállapított árak mellett kaphatók; megegyezés szerint en abonement is lehet étkezni. Ugyazintén kapható egész ellátás fürdőhasználással együtt, 2 frt napi ártól kezdve felfelé.

Kedvezmények. Katonatisztek és tisztviselők javára messzemenő kedvezmények megállapítva s feltételkép csak az köttetik ki, hogy azok feljebbvalóik által kellő időben beje entessenek.

Orvosok saját személyökben ugy a fürdők utáni árak, mint a gyógy- és zenedij fizetése alól mentesek. — A lakás dolgában, ugy családjuk kedvezményezése tekintetében a legnagyobb előzékenységre számíthatnak.

Mulatságok. E fürdő csendes falusi

jellege fenn van tartva, a mennyiben összes lakházi nyaralószereken kertek közepette építvők s ép ezért a csendéletet szükségelő ezt a legzavartalanabban élvezheti.

A vendégek mulattatása és kényelme czéljából rendelkezésre áll egy gyógyterem, egy elkülönített zongora-terem, egy olvasó-terem, egy fedett sétat, valamint társas-játékokra alkalmasan berendezett nagy veranda. Ezenkívül czéllövészlet, crocettjáték, Lawn-Tennis, horgászat és esolnakázás, a »nagy szállodában« (a részt nem vevők nyugalmanak megzavarása nélkül) rendezett táncestélyek, a fürdő zenekar előadásai stb. nyújtanak szórakozást helyben.

Kiváló és üdülőknak alkalmas időtöltéskép kell kiemelni a pisztrángfogás különböző nemeit.

Kirándulohely a gyönyörű környékre számtalan kínálkozik s pedig egyaránt a turista minden fajanak (a régiségbuvárnak, a természetudósoknak) Létava, Szulyó, Bittse, Hricsó, Budatin, Teplicska, Strecsno és Óvár várakra, továbbá a Klakk, Zsibrit, Mincsov, Kis-Kriván hegyecsucokra stb. Távlatban kirándulások Illava, Treneseni fürdő, Tatrafüred, Stubnya

stb. A kirándulni óhajtóknak lovak és szamarak állnak rendelkezésre lovgalásra is.

Zsolna és Rajeczfürdő között kényelmes társaskocsik közlekednek naponként az egész fürdőidényen át; menetdíj személyenként 50 kr.; kívánatra különfogatok állnak rendelkezésre.

Posta- és távirdeállomás helyben. A fürdővállalat 1889. év február 24-én részvénytársasággá alakult és mindent elkövet, hogy a vendégeknek a fürdőbeni tartózkodást kényelmessé tegye és vendégeinek meglegedését minden irányban kiérdemelje.

Minden közelebbi felvilágosítással készségesen szolgál a fürdőgondnokság.

— **Számtan.** A Mocznik-féle számtannak dr. Schmidt Ágoston kegyesrendi tanártól származó átdolgozása tizenhatszázadik kiadásban jelenik meg immár. Már maga e körülmény is bizonyítja, mennyire megfelel a középiskolák alsó három osztályának, melyeknek szánva van. Bár a kiadás lényegében változatlan, egyes apróbb javítások itt is bizonyítják, hogy Schmidt folyton iparkodik könyvét még inkább tökéletesíteni. A Lampel-czég kiadásában megjelent mű ára 1 frt 20 kr.

* **Háromszoros gyilkos.** Ér-Adony népét és a környékbeli lakosságot óriási izgatottságban tartja egy rémes meszarlás, melyet Létai József napszamos követett el május 16-án reggel. Létai felesége e napon korán reggel elment bevásárolni és mire ismét hazament, úgy találta meg három kis fiát verben fetrengve, férjét pedig a mestergerendára fölakasztva. Létai, a ki szegény napszamos volt, s a ki nem egyszer panaszkodott, hogy már nem tudja tovább viselni az élet terhét, felesége távolléte alatt fejszét ragadott és egy-egy csapást mért mindegyik fia fejére. A legkisebbik gyerek négy esztendő, a középső hat, a legnagyobbik nyolcz éves volt. A gyilkos apa aztán elővette revolverét és úgy lőtte magát föbe, hogy a golyó allába hatolva a fej tetején jött ki. De ez a lövés még nem ölte meg és neki még volt annyi ereje, hogy felmászott a mestergerendára és fölakasztotta magát. Mikor az asszony hazaérkezett a két nagyobbik fiában volt még élet, de a legkisebbik, a szegény négy éves fiúcska már halva volt, szintugy az apa is. Az asszony kétségbeesett sikoltására előrohantak a szomszédok, a kik látva, hogy mit örtént, gyorsan levágták Létait és kenegették, dörzsölgették, — de már nem tudták életre hozni. A kis fiú is csakhamar kiadta a lelkét. A község előjárója jelentést tett a szolgabíróságnak, melynek képviselőiben Kálmenczhelyi Béla és dr. Barta orvos jelentek meg a helyszínen. A szegény asszony, a ki első fájdalmában olyan volt, mint egy örült, kihallgatásakor elmondta, hogy ferje, a ki nagyon szerette őt is, meg a fiait is, sokszor panaszkodott a szegénysége miatt és néhányszor fenyegetőzött is, hogy: Ha megunom, hát egyszerre véget vetek mindnyájunk életének! A négy holttestet még aznap fölboncolták. Mindegyik fiúnak a halántékán hatalmas seb tátongott, melyet az apjuk a fejsze fokával ejtett rajtuk. Létainak az agyát egészen átfurta a golyó és szinte csodálatos, hogy ő még azután is élt, sőt hogy még annyi ereje is volt, hogy fölakassza magát. A szerencsétleneket pünköst első napján temették el. A község egész lakossága ott volt és szem nem maradt szárazan, mikor a lelkész elmondotta gyászbeszédét. Létai az utóbbi időben már alig tudott dolgozni és csak abból élt, a mit az asszony keresett. A férj béna lett és a szemei is annyira elgyöngültek, hogy már alig látott. Az eset az egész környéken nagy megdöbbenést keltett. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy a három fiú még ágyban feküdt, mikor apjuk agyonütötte őket. A vérengzés reggeli 5—6 óra közt történt. A közelben dolgozó munkások hallották ugyan, mikor Létai föbe lőtte magát, de nem vetettek rá figyelt és csak akkor futottak be a konyhába, mely vagy tíz percnyire van Ér-Adonytól, mikor Létainé jajgatásban tört ki. A fejsze borotva élesre volt kifelve, a mi arra mutat, hogy Létai előre készült a gyilkosságra.

* **Gyermek-kiállítás** tartott a pünkösti ünnepek alatt H.-Szoboszlón. A kiállításra csaknem 300 5—15 hónapos gyermeket vittek föl H.-Szoboszlóról. — A legegészségesebb 9 gyermek közt 10 drb. aranyat osztottak ki. Az első díjat, mely 2 aranyból állott, Kátai Ferencz fiának adtak. — Egy-egy arany díjat, kaptak: Sándor István, Szilágyi Pál, Ádám István, Végh Lajos, Nagy Imre, Fodor János Gábor és Gerőcz János gyermekei. Ezeket kivül 153 drb. gyermek-játékot, babákat, csörgőket és 64 drb. gyermekruhát osztottak ki a kiállításra föl vitt gyermekek között. A kiállítást, mely a maga nemében igen szépen sikerült, három év múlva ismételni fogják.

* **A debreczeni tornászok** nem vettek részt a budapesti országos torna-versenyen. Ez fel is tünt Budapesten s a B-i H—p megjegyzí, hogy a debreczeniek éppen ugy távol maradtak, mint az oláh és szerb iskolák növendékei. Valóban sajnálnunk lehet, hogy tornászaink (nem tudjuk mi okból) nem vettek részt az országos versenyben, holott megvagyunk arról győződve, hogy derék tornászaink diadallal tértek volna onnan haza.

* **A mi majálisunk.** A függetlenségi párt és kör által rendezendő majális iránt, mely szombaton, azaz f. hó 23-án tartatik meg a »Margit-fürdő« disztermében, általános érdeklődés mutatkozik. Az elmaradt pünkösti népünnepért e majális fogja kárpótolni városunk polgári osztályát, mely a függetlenségi párt és kör multságait nagy előszeretettel szokta fölkeresni. A majálisra szóló meghívók már szétküldettek, s mindazok, kik tévedésből meghívót nem kaptak volna, de arra igényt tartanak, sziveskedjenek az iránt a függetlenségi kör helyiségében jelentkezni.

* **Gyujtogató villám.** Hajdu-Dorogon közelebb iszonyu felhőszakadás s egháboru volt. Az eső mogyoró nagyságu jégdarabokkal vegyesen hullott alá s a gyümölcsfák termését nagyrészt tönkretette. A templom közelében levő püspökhelynöki lakás istállójába villám ütött és azt lángra gyujtotta. A városi tűzoltóknak Demkő A. főparancsnok erélyes vezetése mellett, minden erejüket össze kellett szedni, hogy a tüzet lokalizálják, ami szerencsére sikerült is.

* **A Csokonai-kör majálisa** f. hó 30-án tartatik meg a nagyerdői vígadóban. Száz tagból álló rendező-bizottság kezekedik a multság sikeréről. A majálisra szóló meghívó következőleg hangzik: »Meghívó a debreczeni »Csokonai kör« által tartandó zártkörű nyári multságra. Belépti-díj: Személyjegy 1 frt; család-jegy 2 frt. Felülfizetések a csel előmozdítása iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak és nyilvánosan nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók: Tóth Béla ur, a kör pénztárnoka gyógyszerárában, valamint Zádor Lajos és Szentkirályi Tivadár urak üzletében, a multság estéjén pedig a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor. A helyi vasut s menetrendi időn túl is a közönség rendelkezésére fog állani.«

* **Személyi hírek.** Vallyi János egyházkerületi főgondnok, a holnap kezdődő egyházkerületi közgyűlésre Debreczenbe érkezett. Tiszta Kálmán ki szintén résztvesz az egyházkerületi közgyűlés tanácskozásában, ma este érkezik városunkba. Az esperesek közül többen már ezelőtt pár nappal megérkeztek.

* **Halálozás.** Fekete Istvánné szül. Szathmari Maria asszony életének 60-ik évében elhunyt. Hült tetemeit ma d. u. helyezték el végnyalomra a Dobozi-temetőben. A temetést Dankó Mihály temetkezési intézete rendezte.

* **Végzetes kívánság.** Kassán a villám a Varga László vendégszerető házában időző Novák József építómestert agyonütötte. Éppen bevégezték a vacsorát. Novák József, a háziur és ennek idősebb leánya az ebédlő közepén levő asztalnál kártyáztak, míg a háziasszony a többi gyermekkel tőlük kissé távolabb foglaltak helyet. Az ég erősen menydörgött s villámlás villámlás ért. A háziasszony minden villámlásnál keresztet vetett magára. Novák nevetve kérdezte tőle: »Hát ez mitől jó?« A háziasszony olyas valamit felelt, hogy az régi keresztjén szokás, hogy a villámcsapást magunktól elhárítsuk. Novák felkaczagott s kedélyesen azt jegyezte meg, hogy neki mindig az volt és az lesz egyik legfőbb vágya: villámütés által meghalni, mert — ugymond — az a legszebb halál. Alig mondta ki e szavakat, földrengető csattanás hallatszott. A függő lámpa egyszerre kialudt. Egy percre csönd lett. A légnyomás által szerteszét vetettek csak perczek múlva tértek magukhoz. Mikor meggyujtották a lámpát, ijedve látták Novákot elettelenül a földön elterülve. A villám a függő lámpa vasán jött le. Varga László lábán megbénult s nagyobbik leányának egész felteste érzéketlenül vált s egyik szemere megvakult.

* **Budavár bevételének emlék-ünnepe** holnap lesz. Az 1848/49-iki honvéd egyesületek országos központi bizottsága, a buda-óbudai honvédegyesülettel és az egyetemi ifjúsággal egyetértve, az ünnep sorrendjét következőleg állapította meg: Délelőtt 10 órakor gyász isteni tisztelet a krisztinavárosi plébániában; délután 5 órakor gyülekezés a krisztinavárosi Horváth-kert előtt, a honnan fél 6

órákor indulnak a Budavár ostrománál elesett honvédek sírjaihoz. Itt a budai allami tanítóképző dalköre elenekeli a himnuszt. Vadnay Károly országgyűlési képviselő az országos központi bizottság nevében, egy egyetemi hallgató pedig az ifjúság nevében emlékbeszédet tart. Ezután Szenassy Sándor a buda-óbudai honvédegyesület elnöke beszél. Végül a dalkör elenekeli a szózatot és megkoszorúzzák az elesett hősök sírjait.

* **A kísértetek személyleírása.** Egy szegény megháborodott német, valami Hans von Gumpfenberg, vékony kis könyvet adott ki, a melylyel jogot váltott rá, hogy elsőrendű ellátást kapjon a bolondok házában. Megírta a harmadik testamentumot a spiritizmus hőbortos ábrándjai szerint s ebben a világ összes réndőrségei számára pontos személyi kiírást adja a kísérteteknek. Isten mellett — ugymond — van egy himnemű lélek, a kit Lucifernek hívnak ugyan, de azért semmi rokonságban nincs a Belzebubok ismert familiájával. Sőt ellenkezőleg: Lucifer maga a világgosság, rendkívüli szépséggel és erővel megáldott lélek, a ki tömérdek apró koboldnak parancsol. Utána következnek az emberi, állati és növényi lelkek végtelen sora. Ezeket a kísérteteket a levegőnél is finomabb anyag veszi körül s valamennyien ruhátlanok. A kísértet nagysága a szerint változik a milyen állást foglal el a kísértetek hierarchiájában. A második fokú kísértet például hosszúra van nyulva, míg a közönséges kísértet valamivel keskenyebb az embernél. A koboldok közt van egy nagyon ügyes ficzkó, a ki edes Ignác névre hallgat. Az angyalok hét hónapos korukban meghalt gyermekek, rózsaszínűek. A kísértetek létele olyan, hogy a legkevesebb szavu szoczial-demokrata apostol sem támaszthatna köztük elégtelenséget. »Van mindenük, a mit szemük-szájuk kíván, mondja Hans von Gumpfenberg, s ennél többet meg a kísértetek sem kívánhatnak.«

* **Megölték a sáskák.** Párizsból hietellenek látszó eset híret hozza a táviró. E szerint Knechel d' Herculais francia természet-tudós, akit kiküldtek Algiriába a sáskajárás tanulmányozására, ott szörnnyű halállal pusztult el. A sáskarajok a nyílt mezőn megölték. Minden jel rettenetes küzdelemre vall; a szerencsétlen tudós meggyujtotta a bokrokat, hogy az őt ellepő sáskák millióitól megszabaduljon. Számatalant összetaposott, de végre is legyőzte a nagyobb erő. Midőn a rajok szerte szálltak mellőle, megtalálták a holttestét. Haját, szakállát és nyakendőjét egészen leették a sáskák.

* **Rendelet, amely zálogházaknak szól.** A kereskedelemügyi miniszter, egyetértőleg a pénzügyminiszterrel, fémjelzéssel el nem látott mindennemű arany- és ezüst-tárgyakat a kir. zálogházak zálogforgalmából kizárt és a hatóság által utasította egyszersmind a magán kézi-zálogüzletek tulajdonosait, hogy minden oly esetben, amidőn fémjelzéssel el nem látott arany- és ezüst-tárgyak zálogba vételre kínáltnak, miután ily tárgyak a rendes adás-vevési forgalomnak tárgyat nem képezvén, azok jogos birlalására nézve gyanuok forog fenn, arról a kézi-zálogkölesön-ügyletről szóló törvény értelmében a rendőrhatalóságot azonnal értesítsék.

* **Közgyűlés.** A pénzügyi tisztviselők kuglizó egylete, tisztujtó közgyűlését f. hó 24-én az az vasárnap délután 4 órakor tartja meg a kerthelyiségében, melyre az egyleti tag urakat ezennel tisztelettel meghívja az elnökség.

* **Emberarczu tyuk.** Londonban nagy ritkaságot mutogatnak. Egy tyukot, a melynek fején kicsinyben emberi arcz fejlődött ki, a lábain pedig az emberéhez hasonló ujjak nőttek. Egy Rigából elkerült zsidó a szerencsés fölfedezője, a ki potom árért, mintegy 40 krért vásárolta meg. Állítása szerint már a szóban forgó tyuk anyjának is ilyen emberi arcza volt, azzal a különbséggel, hogy e második generáció arczonásai már teljesen hasonlítanak az emberéhez. Természetes, hogy Darwin ez újabb élő argumentumának látására csak ugy özőnlenek a kíváncsi angolok.

* **A Telegdi gőz- és kádfürdő** kazán tisztítás miatt néhány napig zárva lesz.

* **Husarak** megállapítva, s bejelentve 1891. május 20-tól 27-ig. 44 kr. Rác György-nél csapó-utca 587. sz. a. Kovács Jánosnál Csapó utca 374. sz. a. 50 kr. Ungvári Andrásnál piacz u. 1-ső szék, czepléd u. 55, dedó u. 125, Mester u. 1113, Tanító utca 1392, csapó u. 3162 sz. a. Rác Gy.nél czepléd utca 2599. Csapó utca 358. sz. a. Kovács Jánosnál a hentes székben, a mészáros társaságnál Csapó-u. 240, Mester-utca 3635, könyök utca 574, kut u. 2323 sz., és csapó utca 376. 52 kr. a mészáros társaság 18 székiben, valamint a 3 izr. mészárszékben a piaczon. Debreczen, 1891. május 19. — *Debreczen szab. kir. város rendőr főkapitánysága.*

TÖRVÉNYSZÉK.

— **Bankóhamisítók Háromszékén.** A sepsi-szentgyörgyi rendőrség nagy bankóhamisító banda nyomára jött, mely egyforintosok és román papírpénzek gyártásával foglalkozott. — A bankóprést már meg is találták egy közeli faluban. A főzinkost egy sepsi-szentgyörgyi csertörő malom tulajdonosának személyében elfogták, ugy szintén elfogtak egy zsidó szatócsot is, ki neszét véve a bajnak, megugrott, de Algyógyon kézrekerült. Több gyanus ember Románia felé vette útját, de a rendőrség keze utólrta ezeket is. A vizsgálat a legnagyobb titokban folyik s még sokan vannak kompromittálva.

— **Vád alá helyezett német korrektor.** A német Reichsgericht a napokban igen különös határozatot hozott. Egy német lap korrektorát, mint az »Ügyvédek Lapja« írja, a lap szerkesztőjével együtt a német bünt. törv. 185. és 186. §-ainak megsértése miatt vád alá helyezték. Az ítélet a korrektort mint bünségedet találta bűnösnek a 49. §. alapján. A korrektor felebbezett az ítélet ellen, de a Reichsgericht felebbezését visszautasította a következő indokollással: »A vádlott, midőn vádlottársa szolgálatában mint korrektor működött, a czikk tartalmát a korrekúra olvasásakor megismerte, felismerte a czikknek beszületésért voltát és ennek daczára mégis tovább végezte a korrektori teendőket. Megdől tehát vádlottnak azon állítása, hogy nem ismerte a tettnek, melynek elkövetésében segédkezett, büntetendő jellegét. — Már pedig, ha tudta vádlott, hogy a czikk büntetendő tartalommal bír, akkor öntudatosan működött közre egy büntetendő tartalmu nyomtatvány előállításában, a szerkesztő és a korrektor egyaránt bűnös, mert mindkettőnek szándékában volt, hogy a kérdéses nyomtatvány, azaz a kérdéses újságszám a korrigált czikkkel együtt kerüljön a nyilvánosság elé.« Mindenestre igen különös mérlegelése a korrektori munkának, a milyen csak német szobatudósoktól telik ki.

A közönség rovata.

Nyílt kérelem

— Debreczen szab. kir. város polgármesteréhez. —

Nagyságos polgármester ur!

Talán az ilyen ut — a hirlap útján való kérelem szokatlannak fog feltűnni Nagyságodnak; s épen olyanoktól, kik állásra nézve s általános műveltségi szempontból tekintve az embereket — sokkal inkább kisebb sulyuak, mint Nagyságod, — már állásánál fogva is; de tekintve azt, hogy nálunk — mindaddig, míg az a »Nem illik« szabályait figyelemben tartja — a szabad szónak szabad folyás van engedve; aztán tekintve, hogy azt kell tapasztalunk, miszerint már más uton meg nem hallgattatunk, ha csak a nyilvánosság előtt nem

ismételjük kérelmünket: tehát ezen okokból választottuk, a t. szerk. ur b. engedelmevel, alább elmondandó ügyünket nagyságod előtt — föleleveníteni — a hirlap útján való kérelmezést.

Ha méltóztatnék ráemlékezni, ezelőtt 3—4 évvel egy kérvényt nyújtottunk mi be a tanácshoz, Kis-Szappanos, Nagy-Szappanos, Kis-Csapó-utca egyrésze s Morgó-utca stb lakói, debreczeni adófizető polgárok mintegy ötvenen. Azt kértük, hogy Morgó-utca összeköttetésbe hozatnék Meszena-utczával a Diószegi örökösök telkének kisajátítása útján. Kérvényünket ugy okoltuk meg, hogy:

A fentemlített utczák gyermekei, az árok-utczán levő kisedővót sokkal hamarabb kaphatnak, ha Morgó-utca Meszena-utczával összeköttetnek; nem kellene szegény kicsinyeinknek annyi türhellen hideget, meleget szenvedni utközben; és

az a zsák-utca, mely ma nyulik Meszena utczáról a Diószegi telekig — ha kinyitatták s Morgó-utczával össze lenne szakítva: megszűnnék mindenféle szemétnék, rondaságnak fészke lenni; és hogy

legalább 3000 ember közelebb érné a csapó-utczai jó kútat.

Kérésünk meg is lön hallgatva, amennyiben a város alkudozásba lépett a kérdéses telek akkori birtokosával, özv. Diószeginével, a kisajátításra nézve. Azonban mivel az semmiképpen nem akart hallani se a kisajátításról, dolgunk abban maradt.

Özv. Diószeginé halála után, mivel biztos tudomásunk lett róla, hogy az örökösök okvetlen lemondának, tisztességes feltétel mellett, az említett telekről: újra kérelmeztünk a városi közgyűléshez: megokolásaink itt is ugyanazok voltak, mint először. Ez történt ugz 2—3 évvel ezelőtt. Ezen kérelmünk sorsáról mit sem tudunk, s vártuk reá a választ egész f. évi február haváig. Ekkor egy 3 tagu küldöttség személyesen esedezett nagyságod előtt a már itt ösmertetett ügyben, kérve az irásban beadott kérvénynek tanács elé vitélet. Nagyságod beces pártfogását meg is igézte. Azonban mi dolgunkkal ma is ugy vagyunk, mint ezelőtt három évvel.

Azóta igaz sok elpusztult gyermekeink közül, de jöttek helyébe ujak, kik várnák tőlük a védelmet; beköszöntött a nagy meleg is, mely ott a rondaság fészket ártalmas kigőzöl-gésével mind türhettlenebbé teszi, ivó vizre ma is szükségünk van, mint évekkel ezelőtt.

Azért tiszteletteljes bizalommal kérjük fel nagyságodat, hogy fentebb előadott kérelmezésünk tárgyában mielőbb intézkedni, s minket rendes uton ügyünk miben állásáról értesítenni méltóztatssék.

Kik vagyunk kitűnő tisztelet mellett nagyságodnak kész szolgálói: több Meszena-, Morgó-, Kis- és Nagy-Szappanos-utca lakói: Pongor István, m. k. Könyök-utca 572. Kovács István m. k. Könyök-utca 573. Sipos István, Kis-Szappanos u. Megyesi István, Könyök-utca 571. Ifj. Nagy Gábor, Kis-Szappanos-utca, Váray János, Leány-utca, Bakóczi János, Morgó-utca, Kerekes Albert, Morgó-utca, Katona István m. k., Percz-utca, Leszka y Dezső, Meszena-utca, Tamás Ferencz, Meszena-utca, Ménécs András m. k., id. Nagy Gábor m. k., Varga Imre, Könyök-utca 574. Abraham Imre, N.-Csapó-utca 766.

Irodalom és művészet.

— **Egyetemes földirat.** Középiskoláink legnagyobb részének elismert kitűnőségű geográfiai tankönyve, a Visontay-Borbás féle »Egyetemes földirat«-nak az Európán kívüli nagy földrészt tárgyaló kötete, immár 18-ik kiadásban lát napvilágot. Hogy a könyv lépést tartson a földrajzi tudomány haladásával, arra Schneider Jánosnak volt gondolja, ki főképp az újabb Afrika-kutatások eredményeinek teljes fölhasználásaért érdemel elismerést. A könyvet Lampel Róbert (Wodiáner F. és fiai) adták ki, ára 96 kr.

— **162 király-hymnusz.** A műbárátok köre által egy magyar király-hymnusz szövegére hirdetett pályázat lejárván, nem kevesebb, mint 162 pályamű érkezett. Ily szám mellett természetesen, sok a szörnyszülött. Jellemző, hogy több van közöttük, melyet egyszerű paraszt-emberek irtak.

— **Magyar nyelvtan.** A »polgári iskolai tankönyvek tára« című gyűjteményes vállalatból a napokban egy újabb kötet jelent meg: dr. Gööz József tanár és Tóth József tanfelügyelő, ismert paedagogusaink »Magyar Nyelvtan«-a. A mi e könyvben kiváló dicséretet érdemel, az főleg az a körülmény, hogy a szerzők leginkább oly példákkal világítják meg szabályaikat, melyek, akár mert közmondások, akár mert magyaros szólásmódok, nagy mértékben alkalmasak a tanulók beszédjének magyarosabbá tételére. A helyett, hogy pl. az alanyt és állítmányt a régebbi nyelvtanok módjára ilyes szellemes mondatokkal magyaráznák: »a kutya ugat«, »a ház nagy«: ime, mily példákkal élnek a szerzők: kolduskenyér keserves; savanyu a szőlő; nemakarás fejkavarás; öregség tisztesség; ember tervez, isten végez. Igen figyelemre méltó a könyvnek feladatokban való gazdagsága is, valamint, hogy nagyon ügyesen van megírva a helyesírásról szóló rész is; általában alig van fejezete a munkának, a hol egyik vagy másik tekintetben dicséretet ne lehetne találni. Azt hisszük, hogy dr. Gööz József és Tóth József e nyelvtana hamar el fog terjedni iskoláinkban. Kiadója Lampel Róbert (Wodiáner F. és fiai); ára 80 kr., kötve 1 ft.

CSARNOK.

DOLGOZZATOK,

a míg

MÉCSETEK KINEMALSZIK.

Regény a kereszténység első korszakából.

Írta: Gróf Tolsztoj Leo.

Fordította: Somogyi Ede.

(Folytatás)

HETEDIK FEJEZET.

Végre valamennyi előkészület meg volt téve és már csak Julius betegsége volt az egyedüli nehézség — sebei még mindig nem hegedtek be — és ez arra kényszerítette, hogy néhány nappal, sőt talán néhány héttel elhalaszssa az utolsó döntő lépést, mely örökre szét fogja oldani azokat a kötelekeket, melyek őt ősei vallásához, hagyományaihoz és gondolkodásmódjához fűzték és mely őt be fogja vezetni az általa választott új életbe. A mint egy reggel almából felébredt, hírül hozták neki, hogy egy ügyes orvos, ki véletlenül a városon keresztülutazott, azt az óhajátát fejezte ki, hogy őt látni akarná és megkísérteni egészségét és testi épségét helyreállítani. Julius nagyon megörült ennek és azt mondta, hogy menten látni akarja az orvost és néhány pillanattal utóbb betegágya előtt látta ugyanazt az idegen férfit, kivel több év előtt, mikor a keresztényekhez készült menni, az ország-uton találkozott és hosszabb beszélgetést folytatott.

Az orvos gondosan megvizsgálta a sebeket s aztán bizonyos füvekből álló orvosságot irt elő, mely a beteg erőit helyre fogja állítani és gyógyulását elő fogja segíteni.

— Képes leszek-e valaha kezemmel dolgozni? kérdezé Julius.

— Ó, minden bizonynyal. Képes leszz lovakat hajtani, a hogyan azelőtt hajtottál, és írni is, a mennyit tetszik.

— Igen ám, de én kemény munkát értek, például kapálni.

— Bevallom, hogy ilyen munkára nem gondoltam, viszonzá az orvos, mivel a te ál-

lásodbeli embernek nincs szüksége arra, hogy ilyen munkát végezzen.

— Sőt ellenkezőleg, a munkának éppen ez a neve az, melyre vállalkozni akarok, viszonzá Julius; aztán elmondta az idegennek, hogy mily lelkiismeretesen követte tanácsát és próbált életet, mennyire tapasztalta, hogy minden csalfa, a mit az élet ígér és hogy most, megcsalódva és elégedetlenül, szilárdan el van tökéltve, hogy megvalósítja azt a szándékát, mely több év előtt megfogamzott benne és fölkeresi a keresztyének községét.

— Az ígész hamisságoknak valóban gyönyörű hálóját szőhették körülöttem, hogy te, a ki oly magas társadalmi állást foglalsz el, a kire megtisztelő és tiszteletreméltó kötelességek és felelőségek hárulnak — különösen gyermekeidre való tekintettel — képtelen vagy álcájukon keresztül látni és megítélésüket szétosztani.

— Légy szíves ezt elolvasni, viszonzá Julius, az idegennek odanyújtva azt a görög kéziratot, melyet ő maga néhány nap előtt oly bámulatos eredménnyel tanulmányozott.

Az orvos kezébe vette az iratot és egy pillantást vetett rá.

— Ismerem ezt a csalást, kiáltott fel; engem csupán az lep meg, hogy oly értelmes ember, a milyen te vagy, ily könnyen beleesik ilyen hálóba.

— Bevallom, hogy nem értem szavaidat. Miféle hálóba?

— Az egész dolog veleje és lényege egy embernek az emberi létről alkotott fogalmában rejlik, és íme, ezek az álokoskodók, kik isten és ember ellen fellázadnak, kijelentik, hogy csupán egy út vezet a boldogsághoz és azt mondják, hogy ők az életet úgy szervezik, hogy valamennyi ember boldog lesz, hogy nem lesz többé se háboru, se kivégzés, se szegénység, se erköletelenség, se perpatvar, se rossz-saság. És aztán azt állítják, hogy mind ezek a feltételek meg fognak valósulni, mihelyt a nép végrehajtja Krisztus parancsolatait és nem perlekedik, nem követ el csalást, nem esküszik hamisan, nem visz végbe erőszakot és nem biztatja az egyik nemzetet, hogy fölkeljen a másik nemzet ellen. De a végeredmény az, hogy megcsalják a népet azzal, hogy összetévesztik a célt az eszközökkel. A valódi cél és törekvés az, hogy visszatartassék a nép a porlekedéstől, a hamis eskütől, a kicsapongásoktól stb., és az egyetlen mód ennek elérésére az, hogy a társadalmi élet által nyújtott módokat alkalmazzuk. Az ő módjuk, melylyel a tényeket bemutatják, ép oly természetes és ép oly észszerű, mintha a nyíllovészlet tanítója azt akarná mondani növendékének: •Nagyon könnyen el fogod találni a célpontot, ha a nyilat tökéletesen egyenes vonalban engeded repülni ijadtól a célpontig. A kérdés az, hogy miként röpíthetjük el a nyilat ilyen tökéletesen egyenes vonalban — ez a kérdés, melyet azonban pusztán ismétléssel még nem oldunk meg. A nyíllovészletben úgy oldjuk meg azt a kérdést, ha számos föltételt teljesítünk, így például, ha a nyíl hurja erős, ha a nyíl ruganyos, ha a hur jól meg van feszítve stb. Ugyanígy vagyunk az élettel is. Az élet legjobb formáját, a mely kizárja vagy tetemesen megapasztja a porlekedéseket, a kicsapongásokat, a gyilkosságokat — szintén úgy érjük el, ha a nyíl hurja elég erős — azaz bőles szabályokkal; ha a nyíl ruganyos, — azaz ha a hatóságok hatalommal vannak felruházva; ha a hur jól meg van feszítve — azaz igazságos részrehajlatlan törvényekkel. Ők az alatt az ürügy alatt, hogy az élet legjobb módját szervezik, lerontják mindazt, a mit mások eddig építettek és a mit eddig jobb emberi életnek tekintettek. Nem ismernek se uralkodókat, se hatóságokat, se törvényeket.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Aratási kilátások a külföldön.

Ausztriában ez idén nem igen számíthatni valami jó aratásra. Ugy a buza, mint a rozs igen gyenge. — Franciaország. A meleg időjárás a tavaszi vetésekre igen jó befolyást gyakorolt, de az ősziéket javulását nem jelentik, úgy, hogy csak igen nyomoruságos eredményre számíthatni. E tény következtében biztosra vehető, hogy a francia buza- és lisztvámok leszállítása a törvényhozás által meg fog szavaztatni. Hollandiában a vetések állása nem javult és az aratási eredmény itt épp oly kedvezőtlen lesz, mint Franciaországban. E két ország oly bevitelre lesz utalva, milyenre már évek óta nem volt szükség. — Nagybritánia. A meleg esőzésekkel felváltott időjárás igen jótékony befolyást gyakorolt a vetésekre, melyeknek fejlődése még hátra van ugyan, de állásuk most kifogástalannak mondható. Különösen áll ez a keleti, déli és délnyugati országrészeknél. Németország. A vetések állása javult ugyan valamivel, de a kedvezőbb időjárás már későn köszöntött be és így csak keveset javított azon, amit a tél és tavasz elrontott. Mindazonáltal még számíthatni gyenge közép aratásra. Oroszország. A legutóbb érkezett jelentések a vetések állásáról kedvezőtlenül hangzanak. Tény, hogy sok buzaföldet át kellett szántani, de még volt idő azt tavaszival bevetni. Amerikában, az Egyesült-Államokban az aratási kilátások kedvezők. Ha az időjárás továbbra is kedvező marad, nagy termésük lesz. Az aratásig természetesen még változhatnak a helyzet, sőt már most is érkeznek panaszok eső hiánya miatt.

Méhészkedés a szőlőkben.

A földmívelési miniszter arról a furesságról értesült, hogy egyes hatóságok a szőlőkben való méhészkedést eltiltották azon oknál fogva, mert szerintök a méhek a szőlőkben úgy a virágzás idején, mint a már érett szőlőszemek kikezdése által sok kárt tesznek. A miniszter most rendeletet bocsátott ki, melyben kimutatja, hogy a méh a szőlő virágzása idején a himpornaak széthordása által nemhogy kárt okozna, de tetemes hasznot hajt, hogy továbbá az érett szemekben sem tesz kárt, mert gyenge rágószerveivel azokat kikaparni nem is tudja, hanem a már felpattant s veszendőbe menő szemek tartalmát dolgozza fel mézzé, tehát ismét hasznos munkát végez. Elrendeli tehát a miniszter, hogy a mehtenyésztés útjába akadályt gördíteni ezentul nem szabad.

— **Új buza-veszedelem.** Szegedről írják, hogy a mult évek sáskapusztításai után most újabb veszedelem fenyegeti a vetéseket. Egy féreg ez, mely zsengebben támadja meg a gabonát és annak leggyengébb hajtását legeli le. Az új féregnek a nevét még nem tudják. Csoportosan megjelenő, hatlábu apró hernyóféle ez, a mely másfél méternyi széles vonalakban halad előre a feketeszéli buzaföldeken és olyan nyomokat hagy maga után, mintha lepörkölték volna a vetéseket.

Budapesti gabonatözsde. Május 19-én. Buza tavaszra — — — — — árú, máj.—jun. 10:25 pénz, 10:27 árú, őszre 9:77 pénz 9:79 árú. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6:59 pénz, 6:61 árú. Zab őszre 6:27 pénz, 6:29 árú, őszre 6:77 pénz, 6:86 árú. Káposztapepze aug.—szept. 17.— — — — — pénz, 17:12 árú.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

május 16.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Óreg nehéz (páronként 300—400 kg-ron felüli sulyban) 42,50—44,50. Óreg közép (páronként 300—400 kg-sulyban) — — — — — 3. Fialat nehéz (páronként 320 kg-ron felüli sulyban) 45.—46,50 4. Fialat közép (páronként 251—320 kg-ron sulyban) 45.—46,50 5. Fialat könnyű (páronként 250 kg-ig terjedő sulyban) 47.—47,50 II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli sulyban) 42,50—44,50 7. Közép (páronként 220—280 kg-ron sulyban) 45.—45,50 8. Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő sulyban) 46.—47.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 kg-ron felüli sulyban) 45,50—46.— 10. Közép (páronként 220—260 kg-ron sulyban) 45,50—46.— 11. Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő sulyban) 45.—46.— Sertés létszám: május 14. napján volt készlet 138,884 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hízalni való sertés — — — — —, malacz (4—11 hónapos korban) felihajtott 265 drb.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**

Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,

Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

Kiadó föld.

A sámsoni országot mellett levő új-csztatású földön 80 cat. hold föld, gazdasági épületekkel ellátva 1891. szeptember hótól kezdve több évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni erről a tulajdonos **Erdeyi Ferenczcel**, miklcs-utca 1925. sz. a. 257 6—1.

Szent László gyógyfürdő

(Püspök-fürdő)

NAGYVÁRAD MELLETT.

Vasuti állomás, távirda és posta.

Fő-évad: májustól augusztus végeig.

Utó-évad: tetemes ármérsékléssel szeptember 1-től október hó végeig.

Téli évad: november 1-től április végeig.

30—40° C. hőforrások, tükör, porcellán, moórfürdők, ujonnan épült igen diszes curlalon, impozáns, gyönyörű, nagy társalgó és táncsteremmel, éttermekkel, kávéházzal és fedett terrassokkal, közvetlenül a nagy és arnyas tölgyerdő szélén, séták a diszes park, az arnyas erdő és a Somló hegyen, földött sétahely, kitűnő konyha, a váradi püspökségi pincékben kezelt, saját termésű, kitűnő borok, hírlapok, tekepálya, naponta háromszor zene, időközönként a váradi katonai zenekar is játszik.

Ezen hőforrások kitűnő eredménnyel használtatnak: idült rheumaticus, köszvényes, görvélykóros bántalmaknál, izületi és idegbajoknál, női betegségeknek, gyomorhajoknál stb. Az ivóforrás szeliden oldó hatással bír.

A fürdő 120 szép tágas, világos szobával rendelkezik.

Fürdőorvos az évad kezdetétől szeptember végeig.

Bővebb tudósításokkal szolgál

210 3—3.

a fürdőgondnokság.

Eladó majorsági föld.

A nagyváradi-utcai homok-hordó hegyénél **50 kat. homok föld** — ugy serteshizlálónak, mint szántásra alkalmas terület, — belőle 30 h ld szőlő-ültetésre is használható, a többi erdőtest, — van benne egy darab szőlő és gyümölcsös több ezer darab ültetvényvel s el van látva **kőházzal** — szabad kézből jutá-tányosan eladó.

Tudakozódhatni Szentessy Ist-ván nál, Varga-utca 2526. sz. a. 243. 3-2.

Mödlingi Czipőgyár

Debreczen,

Nagyváradi utca 2130.

Dúsan fölszerelt raktár

Férfi-, Női-, Fiu- és Leány czipőkből továbbá

Báli-, Sétány-, Mennyasszonyi-, Házi- és Torna-czipők,

Férfi-, lovagló-, vadász és utazócsizmák.

A legolcsóbb gyári szabott ár minden egyes pár talpára be van vésve.

— Elv: jó és olcsó. —

151. 20-9.

Stern József és Testvére

faárúgyára

DEBRECZENBEN.

253 Kitünő minőségű száraz 5-3

parkétát és hajópadlót

ajánl legjutányosabb árban.

Kardos László

Czegléd-utca.

Ajánlja:

kitünő színes

függönyeit,

ágy terítőit,

olcsó és igen jó

BÜTORSZÖVETEIT

221.

5.-

WALLA JÓZSEF

ezementáru-gyára
építési anyagok raktára

Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 13. sz.

<p>Vállalkozik: Granitterazzo, Betonirozások, Csatornázások, Szőkőkutak, Czementlapok és Mozaik lapokkali kövezések elkészítésére stb.</p>	<p>Raktárt tart: Keramik lapok, Kelheimi lapok, Metlachi lapok, Terracotta-áruk, Kőfedélpép. Tűzálló téglák, Kémény rakvá- nyokból stb.</p>
---	--

Gyári raktára a gartenaul Portland cement és vízhatlan mészgyárnak.

STEINZEUGRÖHRE N

Gyári raktára a gartenaul Portland cement és vízhatlan mészgyárnak.

142
6-5

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI

ÁGNES

FORRÁS.

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő fensége József főherczeg

— asztalán rendes italul szolgál. —

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ép úgy mint hazánkban általában a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógycélokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják kérjük azt rövidítve

ÁGNES-

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szíves jó indulatába ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel az ÁGNES-forrás kutkezelősége Mohán.

Frisz töltésben az ország minden gyógyszerteráiban, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. és szerb. kir. udv. Ásványviz-szállító-NAL. BUDAPEST, Ezeré. 8. sz.

AZ ÁGNES-FORRÁS KÜLÖNÖS ELŐNYEI:
Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színetét nem változtatja.
Természetes ízét kellemessé teszi,
amiért is a vendéglős uraknak keverékül Spritzer előnyös szolgálót tesz.

Legjobb asztali- és üdítőital.

156 12-5

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Leszállított árak!

Atyámtól átvett **üveg, porcelán** és **konyha berendezési** üzletemben tulhalmazott raktár miatt az összes **asztali thea, kávé, mocca** készleteket, **függő lámpákat, fa- és bádóg-tálcákat, virág-vázákat, disz-korsókat** a mai naptól leszállított

gyári áron

szolgálom.

Debreczen, 1891. május hó.

Tisztelettel

251 15—5

Uj. Pájer József.

Eladó.

N.-Péterfia-Hadház-utcán, a honvédlovarda mellett, 2800 □ öl veteményes kert, 60.000 ócska téglával, 100 öl tölgyfa gerendával, kitünő jó vize végett alkalmas gőzgépekkel dolgozó gyártelepnek, különösen szőlőművelés alá is, kiváló jó homoktalaj, egyrésze mintegy 800 □ öl, már be is van telepitve esemege szőlővel.

Ertekezhetni N.-Mester-utcán

239 5—4

Parragh Mór,
gőzmalom tulajdonosnál.

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÈGNÈL

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

Nagyválasztékban kaphatók:

napernyők,

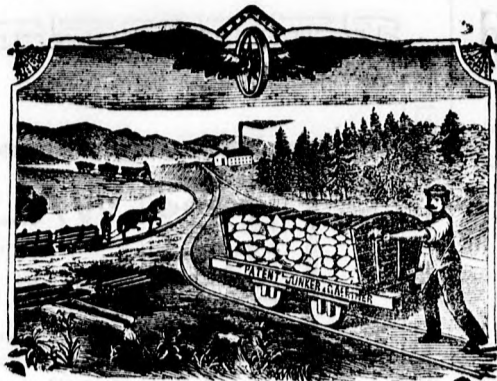
női, férfi- és gyermek-

harisnyák

207

19

olcsó, szabott árakban.

JUNKER és GAERTNER

Budapest. IV. váczi-utcza 21.

Az 1890. évi bécsi gazdasági és erdészeti kiállításon a nagy ezüst éremmel kitüntetve.

Szállít:

szállítható és állandó mezei és erdészeti vasutakat. Erdészeti kocsi hosszu fa és tűzifaszállítására. Billentő kocsi föld, homok és kavics szállításra legujabb szerkezettel.

Pálya berendezések kívánatra általunk eszközöltetnek és üzemre készen átadatnak. 87 20—9

Fürdő-megnyitás.

Az erdőbényei erős vasgálicz és timsós tartalmu gyógyfürdő, 1891 május 1-én megnyitott.

Kiváló sikerrel használható: görvélkóros, csuzos, köszvényes bántalmaknál; ily természetű idegszabáknál, izületdagamatoknál, izületmereségnél, esonlártyalóbnál, izombénulásoknál, bőrbántalmaknál. A női ivarszerek betegségeiben, minők: havi rendellenességek, kifolyások, méh körüli izzadmányok, hólyaggyulladás, hólyaggyengeség, sápkór, vérhiány, ideges gyengeség és ideges izgatottság szintén kitünő gyógyhatása van.

Kellemes, enyhe egyenletes, élenyus, por- és szelmentes hegyi légkörénél fogva, üdülő gyógymenhely idült torok-, légső-, tüdő-, fül- és szembántalmakban s malaria-lázban szenvedők részére.

Orvosi rendeletre kaphatók és alkalmazhatók: bényei vastimföld, póstyéni kéniszap-, francsbadi lápföld- és lápsó-, erzsébet-sósfürdői sóskivonat-fürdők; massage-, savó- és tejjógyógyászat.

Azó gyógymódhoz folyvást készletben van friss töltésű bártfai, francsbadi, roncnegói, levigói, halli, esizi, lipiki, karlsbadi, marienbadi, luhi, mohai gleichenbergi, seltersi s budai ásványvizek.

A t. vendégek használatára s rendelkezésére áll 30 átjavított csinos, egészséges szoba 10 porcellán-, 50 fakáddal.

Építettett új tágas étterem, olvasó szoba. Szórakoztatásra szolgálnak: lapok, köleskönyvtár, zongora, naponkinti tüzene, függő s dobó tekepálya, ezéllővő tér; bővített sétány, kényelmes padokkal ellátva, lassan emelkedő árnyékos erdei utak.

Jó, izletes és olesó konyha és pontos kiszolgálásról kezesség nyujtatik.

Uj izraelita s izletes ételkelet szolgáltató vendéglős is van.

Helyben van posta, kézi gyógytár. Fürdőorvos: dr. Kun Zoltán.

Vasuti s távirtdaállomás Liszka-Tolesván (Zemplenmegye), hol koc-ik mindig kaphatók. A fürdőhöz onnan kis óra alatt, jó országuton juthatni.

Minden felvilágosítást készségesen nyujt

Schwinger Sándor

fürdő-bérlő.

252 3—3

H I R D E T É S E K

a „DEBRECZEN“ részére **jutányos áron**

fölvétetnek a kiadóhivatalban.

A hirdetések vagy Szinay Gyulához csapó-utcza, 383. sz., vagy egyenesen a kiadóhivatalba (nagy-uj-utcza, 1702. sz.) küldendők.

Nyomatott a „Debreczen“ nyomda részvenytársaságnal 1891.